

LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO ĮSTATYMO NR. VIII-1764 PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – NTKĮ projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 22, 23, 29, 32, 36¹, 36², 37, 40, 41, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 60 IR 64 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 41¹, 41², 41³, 41⁴ IR 53¹ STRAIPSNIAIS IR 55 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO (toliau – ŽĮ projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS REFORMOS ĮSTATYMO NR. I-1607 16, 19 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 16¹, 16², 16³, 16⁴ IR 16⁵ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTĄ ĮSTATYMO (toliau – ŽRĮ projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOS ADMINISTRACINIŲ VIENETŲ IR JŲ RIBŲ ĮSTATYMO NR. I-558 7, 7² IR 12¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO, STATYBOS IR ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. XII-459 10, 11, 14, 17, 18 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 112, 113¹, 334 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRAVIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – NTRĮ projektas) DERINIMO PAŽYMA

Suinteresuotų institucijų ir suinteresuotų asmenų pateiktos pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į suinteresuotų institucijų ir suinteresuotų asmenų pateiktas pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2025-10-30 išvada Nr. 3-3434	
<p>9. NTKĮ projekto 4 straipsnyje dėstomo nauja redakcija įstatymo projekto 13 straipsnio 12 dalies 3 punkte nustatoma, kad matininko kvalifikacijos pažymėjimo galiojimas panaikinamas, jeigu matininkas padarė šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą pažeidimą (šiurkštų pažeidimą), kurio pašalinti neįmanoma. Konstitucinis teisingumo principas reikalauja nustatomas nuobaudas diferencijuoti taip, kad jas taikant būtų galima atsižvelgti į teisės pažeidimo pobūdį, į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes, kad atsižvelgiant į tai būtų galima skirti mažesnę nuobaudą nei sankcijoje numatytoji minimali ir kt.“ (Konstitucinio Teismo 2008 m. sausio 21 d. nutarimas). Siūloma nuostata konstitucinio teisingumo principo neatitinka, nes atitinkamo dokumento galiojimas būtų naikinamas vien esant aplinkybei, kad pažeidimas šiurkštus ir jo ištaisyti neįmanoma, neatsižvelgiant į jokiais kitas aplinkybes, pavyzdžiui, kartotinumą, tyčios nebuvimą ir į kitas lengvinančias aplinkybes, kurioms esant objektyviai nebūtų pagrindo naikinti atitinkamo dokumento galiojimą. Teisės užsiimti veikla panaikinimas turėtų būti taikomas tik kaip kraštutinė priemonė, kai kitos poveikio priemonės nebuvo efektyvios. Praradęs darbą asmuo turėtų mažiau galimybių realiai atlyginti padarytą žalą. Analogiška pastaba dėl ŽĮ įstatymo projekto</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Remiantis NTKĮ projekto 13 straipsnio 2 dalies 3 punktu, ŽĮ projekto 41³ straipsnio 12 dalies 3 punktu ir ŽRĮ projekto 16³ straipsnio 12 dalies 3 punktu, šiurkščiais pažeidimais laikomi tokie įstatymų, kitų teisės aktų pažeidimai, dėl kurių buvo apribota užsakovo ir (ar) trečiųjų asmenų teisė valdyti turtą, juo naudotis ir (ar) disponuoti. Taigi, tuo atveju, jei matininko, žemėtvarkos planavimo dokumentus rengiančio asmens ar žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiančio asmens veiklos šiurkštus pažeidimas nepašalinamas, dėl minėtų asmenų veiklos pažeidžiamos trečiųjų asmenų teisės į nuosavybės neliečiamumą. Atsižvelgdami į tai bei siekdami ginti trečiųjų asmenų interesus,</p>

18 straipsniu keičiamo įstatymo 41 ³ straipsnio 12 dalies 3 punkto ir ŽRĮ projekto 4 straipsniu keičiamo įstatymo 16 ³ straipsnio 12 dalies 3 punkto.	manome, kad matininko kvalifikacijos pažymėjimo, kvalifikacijos apžymėjimo žemėtvarkos paanavimo dokumentams rengti ar kvalifikacijos pažymėjimo žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti galiojimo panaikinamas, kai matininkas, žemėtvarkos planavimo dokumentus rengiantis asmuo ar žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiantis asmuo nepašalina šiurkštaus pažeidimo, yra proporcingas teisės pažeidimo pobūdžiui.
Lietuvos geodezininkų ir matininkų sąjungos 2025-11-03 išvada	
<p>6 str., 3 d. nurodyta, kad nustatant žemės sklypo kadastro duomenis, nustatomos, parodomos ar riboženkliais paženklinamos (jeigu anksčiau tai nebuvo atlikta) žemės sklypo ribos arba atstatomi ankstesni (ar sunaikinti, jei jie buvo sunaikinti) žemės sklypo riboženkliai, kurių standartus ir ženklinimo taisykles nustato ministras. Žemės sklypo savininkas arba valstybinės ar savivaldybės žemės sklypo patikėtinis gali atsisakyti žemės sklypo paženkinimo riboženkliais nurodydamas tai žemės sklypo ribų paženkinimo–parodymo akte. Nustačius, parodžius ar paženklus žemės sklypą, surašomas ministro nustatytos formos žemės sklypo ribų paženkinimo–parodymo aktas, kuris yra neatsiejama žemės sklypo kadastro duomenų bylos dalis.</p> <p><i>Mūsų nuomone, galima neženklinti žemės sklypų ribų tik tokiais atvejais, jei visos bendro riboženklis šalys dalyvauja žemės sklypų ribų paženkinimo procedūroje ir sutaria neženklinti žemės sklypų ribų. Kitais atvejais privaloma paženklinti matuojamus žemės sklypus. Tai yra žemės sklypo ribų paženkinime nedalyvavęs asmuo turi rasti įtvirtintus riboženklus, kad galėtų patikrinti ar žemės sklypo ribų ženklinimas atliktas pagal TPD.</i></p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Žemės sklypo savininkui suteikiama galimybė pačiam nuspręsti ar jo žemės sklypo ribos vietovėje turi būti paženklintos riboženkliais. Jei kaimynas nori, kad bendra riba būtų paženklinta riboženkliais, tai jis pats turi inicijuoti savo sklypo ribų ženklinimą ir apie savo valią ženklinti ar neženklinti žemės sklypo ribų išreikšti žemės sklypo ribų paženkinimo–parodymo akte.</p>
Savivaldybių asociacijos 2025-11-03 išvada Nr. SD-2025/733	
<p>1. NTKĮ projekte numatoma papildyti matininkų nustatomų nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų sąrašą, įtraukiant duomenis apie tai, ar statinys yra pagrindinis daiktas, ar pagrindinio daikto priklausinys. Parengtoje priklausinio kadastro duomenų byloje turi būti nurodomas pagrindinis daiktas, kuriam priklauso priklausinys.</p> <p>Suteikiant matininkui teisę spręsti, ar statinys yra pagrindinis daiktas ar priklausinys, būtina aiškiai apibrėžti kriterijus, kuriais remiantis sprendimas priimamas. Tam tikros paskirties statiniai (dažniausiai pagalbinio ūkio ar kiemo) gali būti pilnai priklausiniai arba</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Manome, kad siūlymas nustatyti kriterijus, kuriais remiantis matininkas nustato ar statinys yra pagrindinis daiktas ar pagrindinio daikto priklausinys, yra perteklinis, nes Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklės nustato kuo vadovaujantis matininkas turi nustatyti</p>

<p>dalinau savarankiškai (pavyzdžiui, kai dalį nuosavybės valdo savivaldybė). Tokiu atveju kadastro duomenų byloje neturėtų būti nurodoma, kad visas statinys yra pagrindinio pastato priklausinys. Aiškūs kriterijai leistų išvengti ginčų dėl matininkų sprendimų, kurie tiesiogiai įtakoja žemės sklypo dalių priskyrimą eksploatuojant statinius bei galimybes optimaliai parduoti valstybinę žemę.</p> <p>NTKĮ projekte nėra nustatyta, kokių veiksmų turėtų imtis matininkas, jei kyla neaiškumų dėl faktiško statinio naudojimo. Praktikoje pasitaiko, kad statytojas, baigęs statybos projektą, automobilių stovėjimo ar kiemo aikšteles Nekilnojamojo turto registre registruoja kaip savarankiškus statinius. Tai gali leisti juos perleisti tretiesiems asmenims, ribojant pagrindinio daikto savininko teises.</p>	<p>duomenis apie tai ar statinys yra pagrindinis daiktas ar pagrindinio daikto priklausinys.</p>
<p>4. Siūlome papildyti NTKĮ projekto 5 straipsnį nauja dalimi: „Viešo administravimo subjektas gali pripažinti savo priimtą sprendimą suformuoti nekilnojamąjį daiktą – valstybinės žemės sklypą – ar pakeisti nustatytus kadastro duomenis netekusiu galios tik tuo atveju, jei į šį žemės sklypą Informacinėje sistemoje nėra įregistruotos kitų subjektų teisės“. Taip pat siūlome papildyti 7 straipsnio 10 dalį.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Manome, kad tai ne šio įstatymo reguliavimo dalykas, nes NTKĮ projektu siūloma nustatyti, kad daiktas registruojamas nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos pagrindu.</p>
<p>5. Pagal Lietuvos Respublikos valstybės turto perėmimo savivaldybių nuosavybės įstatymą savivaldybėms priskiriamas baigtinis valstybės turto sąrašas, į kurį įeina ir inžineriniai statiniai – keliai, gatvės, pėsčiųjų ir dviračių takai. Dėl istorinių žemės gražinimo procedūrų šie statiniai nebuvo tiksliai atskirti nuo gražintų sklypų, todėl atliekant kadastrinius matavimus gali kilti situacijų, kai keliai ar takai kerta kelis sklypus. Dėl to savivaldybės negali pažymėti šių statinių kadastro žemėlapyje, trukdant įgyvendinti teisę perimti valstybės turtą.</p> <p>Siekiant užtikrinti savivaldybių teisę į valstybės turto perėmimą, siūlome NTKĮ projekto 6 straipsnį papildyti nauju 14 punktu: „14. Šio straipsnio 10–12 dalyse nurodyti sutikimai ir pritarimai nėra privalomi matininkui kadastriniais matavimais matuojant Lietuvos Respublikos valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybės įstatymo 3 straipsnyje išvardytą turtą.“. Toks pakeitimas užtikrintų savivaldybių galimybę įgyvendinti įstatymu nustatytas teises ir tiksliai pažymėti inžinerinius statinius nepriklausomai nuo sklypų ribų kirtimo.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Statinių – kelių, ar jiems eksploatuoti reikalingų sklypų ribos negali kirsti besiribojančių žemės sklypo ribų.</p>
<p>6. NTKĮ projekto 7 straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad siekiant pertvarkyti Informacinėje sistemoje įregistruotą žemės sklypą, kurio ribų posūkio taškų koordinatės nenustatytos valstybinėje koordinačių sistemoje, kadastro duomenys turi būti nustatyti iki pertvarkymo projekto patvirtinimo. Savivaldybės mano, kad kadastro duomenys turi būti nustatyti jau projekto rengimo metu, kad būtų tinkamai įvertintas įsiterpęs plotas. Vėlesni kadastriniai matavimai gali lemti projekto netvirtinimą, papildomas išlaidas ir ilgesnį rengimo terminą.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Nuostata aptaria apie įregistruotų žemės sklypų, kurių ribos nustatytos ne LKS, pertvarkymą, o ne apie laisvą – įsiterpusių plotų suformavimą. Įsiterpusių plotų matavimai jau ir dabar atliekami projekto rengimo metu, nes kitaip vargu ar būtų</p>

	galima nustatyti tikslias jų ribas bei plotą. NTKĮ projekto 7 straipsnio 4 dalimi nekeičiama žemės sklypų įsiterpusiuose plotuose suformavimo ir prijungimo prie besiribojančių sklypų tvarka.
<p>8. NTKĮ projekte, keičiamame 8 straipsnyje, numatyta pareiga gauti kadastrinių matavimų iniciatorių sutikimus dėl gretimų, sąlygas atitinkančių besiribojančių sklypų. Iniciatoriai, išduodami sutikimus, įgytų pareigą ne tik inicijuoti matavimus ir apmokėti paslaugas, bet ir organizuoti kadastro duomenų pakeitimo bei įregistravimo procedūras. Siūlome papildyti projektą nuostatomis, nustatančiomis, kas turi teisę teikti prašymus dėl kadastro duomenų atnaujinimo ir kas turi būti aptarta sutikimuose.</p> <p>Neaišku, ar iniciatorius prisiims atsakomybę, jei gretimo sklypo savininkas ar valdytojas vengs bendradarbiauti. NTKĮ projekto 12 straipsnio 2 dalies 4 punkte matininkui nustatyta pareiga patikrinti, ar asmuo turi teisę užsakyti matavimus. Jei asmuo nėra savininkas, būtinas rašytinis sutikimas. Išvada - iniciatorius turi turėti gretimo sklypo savininko sutikimą. Projekto nėra numatytos išimties, jei savininkas sutikimo neišduos, atšauks jį ar atsisakys bendradarbiauti. Nesant išimties, procesas gali užsitęsti ir pareikalauti papildomų išteklių. Taip pat svarstyтина, ar neprivaloma sudaryti rašytinį susitarimą su gretimo sklypo savininku. Sąvoka „sutikimas“ labiau prilygsta „rašytinei sutarčiai“.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Prašymus dėl nekilnojamųjų daiktų įregistravimo, vadovaujantis Nekilnojamojo turto registravimo įstatymo projektu, teiks matininkas. teikia savininkas, o matavimus inicijuoja, apmoka užsakovas – iniciatorius. Detalesnė tvarka ne šio įstatymo reguliavimo dalykas, tai bus aptarta poįstatyminiame teisės akte. Atkreipiame dėmesį, kad iniciatorius turi turėti turėti ne gretimo sklypo savininko sutikimą dėl kadastrinių matavimų, o sklypo savininko sutikimą.</p>
<p>10. ŽĮ projektu savivaldybėms priskiriamos papildomos funkcijos, susijusios su kadastrinių matavimų organizavimu, sutikimų išdavimu, derinimu, skundų nagrinėjimu, kas didina administracinę naštą ir reikalauja papildomų žmogiškųjų bei finansinių išteklių (pvz. Vilniaus miesto savivaldybės skaičiavimu reikėtų savivaldybės administracijai papildomai 4 etatų). Todėl siūlome patikslinti aiškinamojo rašto 13 punktą, nurodant lėšų poreikį savivaldybėms naujų funkcijų įgyvendinimui.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Kartu su NTKĮ projektu teikiama ŽĮ projektu savivaldybėms nėra priskiriamų papildomų funkcijų.</p>
Lietuvos notarų rūmų 2025-07-17 išvada Nr. S-356	
<p>1. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad registro kūrimas apima įstatymo rengimą, kuriame nurodomas registrą sudarantis duomenų rinkinys ar duomenų rinkiniai, registro informacinės sistemos valdytojas ir duomenų valdytojas, nustatomi asmens duomenų teikimo apribojimai, jeigu tokių esama, taip pat objektų registravimo pagrindai ir sąlygos bei kitos su tuo susijusios nuostatos. Įstatymo projekto 6 straipsnio 1 dalyje nurodyti trys registrų objektų registravimo pagrindai: prašymas, pranešimas ir iš kitų informacinių sistemų gauti duomenys. Įstatymo projekto 6 straipsnio 4 dalyje detalizuojama, kas ir kokiais atvejais turi teisę teikti prašymus dėl registrų</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>NTRI projekte prašymai ir pranešimai atskiriami siekiant automatizuoti Nekilnojamojo turto registro (toliau – NTR) objektų registravimą pranešimų pagrindu, kad pranešimai būtų teikiami elektroninių ryšių priemonėmis. Automatizavus sprendimų priėmimą atskiri sprendimai nebūtų priimami, o informacinė sistema patikrintų, ar</p>

<p>objektų, taip pat Įstatymo projekto 7-9 straipsniuose nustatyta duomenų tvarkytojo sprendimų dėl registrų registravimo gautų prašymų pagrindu priėmimas ir jų apskundimas, t.y. nustatytos registrų objektų registravimo sąlygos.</p> <p>Tuo tarpu Įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad pranešimą turi teisę pateikti Informacinės sistemos nuostatuose nustatyti registrų duomenų teikėjai. Taip pat Įstatymo projekto 6 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad registrų objektai pranešimų arba iš kitų informacinių sistemų gautų duomenų pagrindu registruojami, jeigu pranešime nurodytų arba iš kitų informacinių sistemų gautų duomenų pakanka šiems objektas registruoti. Pranešimų arba iš kitų informacinių sistemų gautų duomenų pagrindu registrų objektai registruojami be atskiro duomenų tvarkytojo sprendimo. Tačiau Įstatymo projekte nedetalizuojama, kokiais atvejais ir kokie registrų objektai registruojami pranešimų pagrindu, t. y. Įstatymo projektas neatitinka Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 22 straipsnio 4 dalies, nes jame neaptariamos objektų registravimo pranešimų pagrindu sąlygos. Dėl tos pačios priežasties, manytina, kad pranešimus turintys teisę teikti duomenų teikėjai turėtų būti nustatyti įstatyme, o ne Informacinės sistemos nuostatuose. Pvz., Įstatymo projekte turėtų būti nustatyta, kad pranešimas teikiamas įstatymo pagrindu pakeitus registrų objekto teisinį statusą (pvz., nekilnojamąjį daiktą pripažinus kilnojamuoju), numatant, kad pranešimą teikia subjektas, kuriam pavesta įgyvendinti šį įstatymą.</p> <p>Taip pat Įstatymo projekto 6 straipsnio 6 dalies nuostatos prieštarauja viena kitai, nes pranešimų pagrindu registrų objektai turėtų būti registruojami be atskiro duomenų tvarkytojo sprendimo, tačiau šiuose pranešimuose pateikiamų duomenų turėtų pakakti registrų objektams įregistruoti. Taigi, kyla klausimas, kas priims sprendimą, ar pranešime pateikiamų duomenų pakanka, ar bus suteikiamas terminas trūkumams pašalinti ir pan. Atsižvelgiant į tai, siūlytina detalizuoti, kokie duomenys turėtų būti nurodomi pranešime, bei aptarti atvejus, kaip turėtų būti elgiamasi, kai pranešime pateikiami ne visi reikalingi duomenys.</p>	<p>pranešime nurodytų duomenų pakanka NTR objektams registruoti. Jei duomenų pakanka, NTR objektas būtų registruojamas automatinio būdu, jei nepakanka – pranešimo teikėjui būtų siunčiamas automatinis pranešimas apie tai, kad šio pranešimo pagrindu NTR objektas neįregistruotas ir kokių duomenų trūksta registravimui. Todėl NTRĮ projekte siūloma nustatyti skirtingus NTR objektų registravimo gavus prašymą arba pranešimą tvarkos pagrindus. Tuo tarpu detali šio proceso tvarka yra ne įstatymo lygmens reguliavimo dalykas, todėl ji bus detalizuota NTR informacinės sistemos nuostatuose.</p>
<p>2. Įstatymo projekto 11 straipsnio 2 dalies 6 punkte numatyta, kad registrų duomenys neatlygintinai teikiami už pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją atsakingoms Europos Sąjungos valstybių narių institucijoms – prevencijos priemonėms įgyvendinti. Vadovaujantis 2024 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/1624 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuris įsigalios 2027 m. liepos 10 d., taip pat ir šiuo metu galiojančia 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>NTRĮ projekto 11 straipsnio 2 dalies 6 punktu į nacionalinę teisę yra perkeliamas 6-osios ES pinigų plovimo prevencijos direktyvos¹ 18 straipsnis, kurio 1 dalyje nustatyta, jog: „<i>Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos turėtų neatidėliotiną, tiesioginę ir nemokamą prieigą prie informacijos, kuria remiantis galima laiku nustatyti</i></p>

¹ 2024 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1640, dėl mechanizmų, kuriuos valstybės narės turi įdiegti finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos tikslais, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 ir iš dalies keičiama bei panaikinama Direktyva (ES) 2015/849

keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonės įgyvendina įpareigotieji subjektai. Lietuvoje įpareigotieji subjektai (finansų įstaigos, notariai ir kt.) įgyvendina Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Trečiame skirsnyje nustatytas prevencijos priemonės. Tuo tarpu minėto įstatymo Antrame skirsnyje nurodytos už pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją atsakingos institucijos prižiūri atitinkamus įpareigotuosius subjektus, kaip jie įgyvendina prevencijos priemonės, ir atlieka kitas funkcijas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti Įstatymo projekto 11 straipsnio 2 dalies nuostatą, numatant, kad registrų duomenys neatlygintinai teikiami Europos Sąjungos įpareigotiesiems subjektams atsakingiems už pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją – prevencijos priemonėms įgyvendinti.

bet kurią nekilnojamojo turto nuosavybę ir fizinius asmenis, teisės subjektus ar juridines struktūras, kuriems ta nuosavybė priklauso, taip pat prie informacijos, kuria remiantis galima nustatyti ir analizuoti su nekilnojamojo turto susijusius sandorius.“

Reglamento (ES) 2024/1624² 2 straipsnio 1 dalies 44 punktą apibrėžia, kas yra kompetentinga institucija, t. y.:

„a) finansinės žvalgybos padalinys (FŽP);

b) priežiūros valdžios institucija;

c) valdžios institucija, atliekanti pinigų plovimo, jo pirminių nusikaltimų ar teroristų finansavimo tyrimo ar baudžiamojo persekiojimo už juos funkcijas arba nusikalstamu būdu įgyto turto paieškos, arešto ar įšaldymo ir konfiskavimo funkcijas;

d) valdžios institucija, kuriai priskirtos kovos su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu funkcijos“. Pažymėtina, jog Vadovaujantis VIIIV³ 34 straipsnio 1 dalimi, informacinės sistemos ir duomenų tvarkytojo patiriamos neatlygintino duomenų teikimo sąnaudos atlyginamos iš valstybės biudžeto. Kiekviena papildoma asmenų, turinčių teisę neatlygintinai gauti registrų ir valstybės informacinių sistemų duomenis, grupė reiškia, jog šiai grupei tenkanti finansinė našta perkeliama valstybės biudžetui. Kaip ne kartą yra akcentavusi Ekonomikos ir inovacijų ministerija, galimybės skirti papildomų valstybės biudžeto lėšų Registrų centro patirtoms sąnaudoms kompensuoti yra labai ribotos. 2025 m. gegužės 31 d.

² 2024 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1624, dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos.

³ Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas.

	duomenimis, valstybės biudžeto įsiskolinimas už Registrų centro 2023–2025 m. neatlygintinai suteiktas paslaugas, t. y. kompensuotinos sąnaudos, sudarė apie 26 mln. Eur. Prognozuojama, jog iki šių metų pabaigos ši suma sieks daugiau nei 51 mln. Eur.
--	--
